

Övergripande lägesbild

- **Migration:** En stor majoritet av de skyddsökande från Ukraina som befinner sig i Skåne bor i eget boende. Det finns fortsatt oro för skyddsbehövande som bor hos personer de inte har någon anknytning till (t.ex. i ett Attefallshus på någons tomt eller i ett ledigt rum som inneboende hos privatperson). Detta är många gånger tillfälliga boenden och på flera håll kommer det signalera om att dessa kommer att avbrytas innan sommaren. Migrationsverket hänvisar sökande att vända sig direkt till dem för placering i anläggningsboende vid behov av nytt boende. Kommuner önskar dock att flyttar minimeras, inte minst ur ett barnperspektiv för att undvika att barn ska behöva byta skola etc.
- Stort ideellt engagemang för skyddsbehövande från Ukraina i kommunerna. Utmaningar för kommuner att hitta former för bra samverkan med ideella då det ofta rör sig om sammanslutningar av privatpersoner.
- Frågan om reseersättning har lyfts i samverkan med civilsamhället. Västtrafik har avslutat gratis resor för personer från Ukraina, skulle även Skånetrafiken göra det kommer frågan att aktualiseras ytterligare.
- **Ensamkommande barn:** Ny utmaning för socialtjänsten att följa upp placeringar av ensamkommande barn i nätverkshem om nätverksfamiljen flyttar ofta. Vid tidigare flyktingsituationer har myndigheter enklare kunnat följa ett ensamkommande barn eftersom myndigheter då har haft större rådighet över barnens boende. Se åtgärd nedan.
- **Social hållbarhet:** Oro bland kommuner för att den desinformation som har spridits om socialtjänsten i många år även ska nå de ukrainska barnfamiljerna. Se åtgärd nedan.
- **Jordbruk:** Relativt oförändrat läge. Det finns fortsatt en stor oro bland lantbrukare kring hur man ska hantera alla prisökningar men de försöker att minimera påverkan genom strikt planering. En isoleringsanläggning för djur är upphandlad och satt i bruk i Skåne men fler kan komma att behövas.

Åtgärder som länsstyrelsen har genomfört eller planerar

- Genomfört dialog med kommunledningarna om jämn fördelning mellan kommuner för boenden för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet.
- Genomfört informationsmöte för kommunerna om mottagandet av ensamkommande barn från Ukraina, i samarbete med Migrationsverket, Socialstyrelsen och SKR samt länsstyrelserna i Blekinge, Kronoberg, Kalmar, Jönköping och Östergötland.
- Spridit information från Socialstyrelsen, inklusive en broschyr om omhändertaganden av barn enligt LVU (bland annat översatt till ukrainska), i syfte att delge hur socialtjänsten arbetar och motverka risken för desinformation.

Behov av information, samverkan och åtgärder

- Information behövs angående kommande lagändringar om anvisningar av skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Osäkerheter finns kring kravspecifikation på boende, vilken typ av organisation som behövs i kommunen etc. Det är svårt för kommuner att påbörja arbetet då för många frågor återstår. Det finns även behov av information om hur personer som behöver flytta från eget boende till anläggnings-/kommunalt boende ska hanteras samt hur det "sömlösa" övertagandet av boendeplatser ska se ut.
- På vissa håll långa väntetider för utbetalning av LMA-ersättning vilket leder till stort tryck på kommuners socialtjänst då de får betala ut ersättning till skyddsbehövande från Ukraina.
- Långa handläggningstider hos Jordbruksverket vilket leder till ökad risk för smittspridning under handläggningstiderna. **Konsekvens:** Ökad risk för smittspridning under handläggningstiden. **Åtgärdsbehov:** Kortade handläggningstider på Jordbruksverket.

Kommunspezifikt

- Migrationsverket drar sig tillbaka från ankomstplatser och funderingar finns på vem som då går in som ansvarig. Kommunerna vill inte hamna i en situation där de tar över Migrationsverkets ansvar. Det finns ett behov av närvarande aktör vid ankomst, för att ge information och leda nyanlända rätt. Även då färre individer anländer kvarstår ett stort behov av information då individer som nu anländer är i behov av mer stöd jämfört med de som kom initialt. Det finns även behov av att skapa en lugn plats direkt på ankomstplatsen för att personer ska kunna ta till sig information på ett bra sätt. Kommuner efterfrågar att en annan aktör kan ta en samordnande roll på ankomstplatser i Skåne. Länsstyrelsen Skåne har för avsikt att föra en dialog med Migrationsverket i frågan.

Samlad bedömning

Liv och hälsa

Samhällets funktionalitet

Grundläggande värden (demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter)

Miljö och ekonomiska värden

Nationell suveränitet

Förtroende

Liv och hälsa: Inga märkbara hälsoeffekter på befolkningen i länet till följd av mottagande av människor från Ukraina. Dock pågår ett arbete inom hälso- och sjukvården med att säkra vårdtillgången för nyanlända. Detta arbete försvåras av bristande statistik samt fortsatta vårdskulder.

Samhällets funktionalitet: Energi och drivmedelspriserna, livsmedelsförsörjning kan medföra allmänt ökat tryck på samhällets funktionalitet.

Grundläggande värden:

Miljö och ekonomiska värden: Ökad risk för brist på fällningskemikalier för rening av avloppsvatten. Energi- och drivmedelspriser påverkar diverse olika branscher samt privatpersoner.

Nationell suveränitet: Uppgift saknas.

Förtroende: Påverkan på förtroende beroende på hur vi klarar av att hantera migrationsfrågan, detta inkluderar förmågan att ge stöd och vägledning till privatpersoner som tagit emot flyktingar på eget bevåg.

Bedömningsskala:

Grå: Uppgift saknas.

Grön: Ingen påverkan.

Gul: Måttlig påverkan.

Orange: Betydande påverkan.

Röd: Allvarlig påverkan.

Mörkröd: Kritisk påverkan.